

Handläggare/enhet

REMISSVAR

Johanna Collen
Minoritetsspråkssamordnare
Kommunstyrelsen

Datum 2019-05-16
Dnr Ku2019/00160/DISK

Kulturdepartementet
Regeringen

Mottagare:ku.remissvar@regeringskansliet.se

Delrapport Språkcentrum för nationella minoritetsspråk

Sammanfattning – yttrande Pajala kommun

Pajala kommun bedömer att förslagen i delrapporten är sådana som stärker de nationella minoritetsspråken på ett väsentligt sätt. Dock är behovet av samordning kring språkvårdande insatser underskattat i rapporten. Samarbete med både norskt språkcentrum för kvänska och finländska universitet efterfrågas för att säkra en bred kunskapsbas, erfarenhetsutbyte och stöd.

Remissvaret har upprättats i samarbete med det kommunala minoritetsrådet där tornedalingar och sverigefinländare är representerade.

Kapitel 4. Nuläge och behov

Avsnitt 4.1 Inledning

Pajala kommun bedömer att ett språkcentrum för meänkieli är mycket viktig av flera olika skäl. Meänkieli måste revitaliseras och man måste utveckla metoderna för hur man överför språk och kultur från äldre till yngre. För att få så stor kunskapsspridning som möjligt måste en bred satsning på kompetensutveckling genomföras. Exempel på viktiga målgrupper är lärare inom förskola och ungdomsskola, förvaltningsområdets handläggare och olika aktörer från det civila samhället. Att man tar med språkbärare innebär att de inkluderas i språkcentrumets arbete vilket är nödvändigt. Ett framgångsrikt arbete med språkrevitalisering bör bidra till en ökning av antalet personer som talar, läser och skriver minoritetsspråken. Det är viktigt att få till stånd en attitydförändring när det gäller minoritetsspråkens låga status. Ett sätt är att arbeta med information och rådgivning till föräldrar.

Kapitel 6.2 Förslag om inrättande av ett språkcentrum för finska

Avsnitt 6.2.4 Geografisk placering

Det sverigefinska språkcentrumet placeras i Uppsala enligt förslaget. Detta väcker frågor om hur norra delen av landet inkluderas i språkcentrumets arbete och hur fördelning av information, utbildning och forskningsresultat ska ske.

Finska språkets ställning som minoritetsspråk i Tornedalen vid sidan om meänkieli förutsätter speciell uppmärksamhet, något man hoppas kunna få från Språkrådets sida.

Finskan har ibland uppfattats som ett hot mot meänkieli. Mer kunskap om finskans och meänkielis utveckling under svenskt inflytande kan öppna ögonen för och stötta båda språken.

Kapitel 6.3 Förslag om inrättande av ett språkcentrum för meänkieli

Avsnitt 6.3.1 Huvudman och organisation

Pajala kommun ställer sig mycket positivt till att Institut för språk och folkminnen blir huvudman för språkcentrum. Detta medför stabilitet och ökar sannolikheten för att verksamheten permanentas.

Avsnitt 6.3.2 Styrning och inflytande

Inrättande av en styrgrupp med representation från minoriteterna välkomnas liksom inrättandet av en rådgivande referensgrupp.

Avsnitt 6.3.4 Geografisk placering

En samrådsmedlem påpekar att Pajala skulle kunna vara en placeringsort för centrumet för tornedalsfinskan. Det är många i Pajala som är bärare av språket. Kommunen har ett aktivt samarbete med minoriteterna, och organisationer arbetar aktivt med revitalisering bland äldre och yngre. Kansliet till Svenska Tornedalingars Riksförbund är beläget i Pajala vilket skulle kunna medföra synergier. Det finns även en flygplats som underlättar persontransporter. Ny teknik kan bidra till att resekostnaderna för språkcentrum kan minimeras.

När det gäller forskning och högre utbildning i meänkieli efterlyser Pajala kommun samarbete med till exempel fakulteten för finska vid Uleåborgs universitet. Vasa universitet är mycket sakkunnig när det gäller språkbad. Samarbete med kvänskt språkcentrum i Norge är högst önskvärt. Ett aktivt samarbete med dessa försäkrar en bred kunskapsbas och möjliggör erfarenhetsutbyte.

Pajala den 27 maj 2019

.....
Ulrica Hammarström
Kommunalråd
Pajala kommun